

Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы
Әтрәкле авыл җирлегенә Башкарма комитеты

«08» ноябрь 2021 ел.

№ 19

«Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле авыл җирлегендә 2021-2025 елларга
кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын кабул итү турында»

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Әтрәкле авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Уставына таянып, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле авыл җирлегенә Башкарма комитеты,

КАРАР БИРӘМ:

1. Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле авыл җирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын кабул итәргә (кушымта итеп бирелә).
2. Әлегә карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
3. Әлегә карарның үтәлешен контрольдә үзем тотам.

Житәкче:

Р. Ш. Газизжанов

*Әтрақле авыл жқирлегенда
2021-2025 елларга
кече һәм урта эшқуарлықны үстерү
Программасы*

Программа паспорты

Минзэлэ муниципаль районы Өтрәкле авыл җирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы расланды.

Программаның исеме:	"Минзэлэ муниципаль районы Өтрәкле авыл җирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы»
Программаның заказчысы:	Минзэлэ муниципаль районы Өтрәкле авыл җирлеге Башкарма комитеты.
Программаның максатлары:	- Минзэлэ муниципаль районы Өтрәкле авыл җирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру. - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру - халыкны эш белән тәэмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү
Программаның бурычлары:	- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны арту - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләрнең ел саен артуы; - продукция, эшләр, хезмәт күрсәтүләрнең гомуми күләмендә кече предприятиеләр өлеше ел саен арта бара - җирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан салым керемнәренең өлешен арттыру; - авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын формалаштыру һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү; - кече эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү
Программа белән идарә итү	Минзэлэ муниципаль районы Өтрәкле авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программа финанслау чыганаclarы	- РФ бюджеты; - ТР бюджеты; - җирлек бюджеты; - бюджеттан тыш чыганаclar; - кече бизнес субъектларының үз акчалары, 10 мең сум күләмендә, шул исәптән еллар буенча: 1) 2021 ел-2 мең сум; 2) 2022 ел-2 мең сум; 3) 2023 ел-2 мең сум; 4) 2024 ел-2 мең сум; 5) 2025 ел – 2 мең сум.
Программаның төп башкаручылары	Минзэлэ муниципаль районы Өтрәкле авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Минзэлэ муниципаль районы Өтрәкле авыл җирлеге Советы

Программа бүлекләре:

1. Минзәлә муниципаль районының Әтрәкле авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның социаль-иқтисадый нәтижәлегенә көтелгән бәя.
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре.
5. 2021-2025 елларга Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары

1. Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар иқтисады алга киткән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык үсешенәң двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенәң тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләргә оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Минзәлә муниципаль районының Әтрәкле авыл жирлегендә кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Бүгенге көндә безнең авылда бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар бар, ул Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте ярдәмендә ныгый бара.

2. Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Минзәлә муниципаль районының Әтрәкле авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек шактый ныклы позицияләр алып торуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән булып кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

-инвестицион ресурслардан файдалану кыенлаша, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булуы фонында үз финанс чараларың житмәве;

-гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мәгълүмат җиткермәү, административ киртәләр һәм эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшқуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итүче проблемалар булып тора:

-кече эшмәкәрлек субъектларының югары социаль җаваплылыгы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны "конверт" формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Авылда кече һәм урта эшқуарлыкны алга таба да үстерү, мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактларны һәм кооперацияне жайга салу, шулай ук эшқуарларда күмәк ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аның үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен җирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлегенә көтелгән бәя

Программа Минзәлә муниципаль районының Әтрәкле авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабильлекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак кече эшқуарлыкның барлыкка килүе һәм тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай икътисадый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү темпларын арттыру, кече предприятиеләрне икътисадый яктан ныгыту һәм эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү;

- җирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрнең артуы;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакын арттыру;

- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм җирле производство хезмәтләре белән тәэмин итү;

-кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылыгын арттыру.

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.

Район халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

5. 2021-2025 елларга Минзэлэ муниципаль районы Өтрәкле авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык үсеше программасының төп чаралары

№ т/ б	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Срок вақыты
1	2	3	4	5
<p>1. Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү</p> <p>2.</p>				
1	Эшкуарлык өлкәсендә норматив-хокукий базаны булдыру	Кече эшкуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаралар үткәру	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшмәкәрлек үсешенә комачаулаучы административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшмәкәрләрнең мәнфәгатләрен яраштыруны тәэмин итү	Соратып алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта карап тикшерүнең төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенең төгәл, үтә күренмәле регламентын төзү, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталар һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган һәм киресенчә күчерү, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар.

3	Коррупциягә каршы тору чараларын камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Гомумиләштерү һәм тарату коррупциягә каршы тәртипнең уңай тәҗрибәсе. Коррупция фактлары буенча эшқуарларга каршы торуны арттыру, бизнесны алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшмәкәрлек субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
---	--	--	----------------------	-----------------

2. Эшқуарлыкның инновацион үсеше (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)

1	Яшьләрне эшқуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәәмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар.
2.	Крестьян (фермер) хужалыкларын һәм авыл хужалыгы производствосында башка милек рәвешләрен булдыруга һәм үстерүгә ярдәм итү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшқуарлыкны тотрыклы үстерүгә ярдәм итү	РФ, ТР бюджеты	2021-2025 еллар.
3.	Шәхси ярдәмче хужалыклар, КФХлар һәм башка авыл хужалыгы товарлары житештерүчеләр тарафыннан житештерелә торган әзерләү продукциясе эшчәнлеген үстерү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшқуарлыкны тотрыклы үстерүгә ярдәм итү	ТР бюджеты	2021-2025 еллар

3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү

1	Минзэлэ муниципаль районында кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм итү.	Эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшкуарлык субъектлары санын арттыру	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
2	Микрокредитлаштыру институтларын үстерү (кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла торган программалар нигезендә)	Өстәмә эш урыннары булдыруга юнәлдерелгән кече эшмәкәрлек субъектларының социаль әһәмиятле инвестицион проектларына конкурс нигезендә ташламалы кредит бирү .	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
3	Кече эшкуарлык субъектларына инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшкуарлык субъектларының потенциал инвесторлар белән хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансларын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
4	Минзэлэ муниципаль районы Әтрәкле авыл жирлегендә икътисадның өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече эшмәкәрлек субъектларына жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә ярдәм итү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
5	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү	Жирлек һәм район бюджеты акчалары	2021-2025 еллар

4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү

1	Районда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларны мәгълүмати яктан тәмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Кече эшмәкәрлек субъектларын Минзәлә муниципаль районы Әтрәкле авыл җирлеге башкарма комитеты үткәргән конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга җәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшкуарлык субъектлары, җирле үзидарә органнары катнашында " түгәрәк» өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткәрү ; эшкуарлык эшчәнлеген алып бару мәсьәләләре буенча эшкуарларга адреслы юридик ярдәм күрсәтү	Кече эшкуарлык субъектларының һәм җирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген җайга салу, эшкуарлыкны үстерүнең актуаль мәсьәләләрен яктырту, аларны хәл итү турында уртак тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр эшләү, эшкуарларның контрольлек итүче, күзәтчелек һәм хокук саклау органнары эшчәнлегенә турында мәгълүматлылыгын арттыру	Җирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар

5. Эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында уңай жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру

1	Кече эшкуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга җәлеп итү.	Эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенә иң яхшы субъектлары эшенең алдынгы тәҗрибәсен тарату, Минзәлә шәһәр җирлегенә социаль-иқтисади үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
---	--	--	----------------------	-----------------